

INTERPELLÁCIÓ A MINISZTERELNÖKHÖZ - "MONDD MEG, KIT TÜNTETSZ KI, S MEGMONDOM, KI VAGY!" CÍMMEL – 1996. NOVEMBER 5.

Tisztelt Országgyűlés! Dr. Kövér László úr, a Fidesz képviselője, interpellációt nyújtott be a miniszterelnökhöz: "Mondd meg, kit tüntetsz ki, s megmondom, ki vagy!" címmel. Az interpellációra adott miniszterelnöki választ Kuncze Gábor belügyminiszter úr ismerteti.

Megadom a szót Kövér László képviselő úrnak.

DR. KÖVÉR LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Miniszter Úr! "A Magyar Köztársaság nagyra becsüli a nemzet szolgálatában, az ország fejlődésének elősegítésében, a haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában kifejtett kimagasló, példamutató tevékenységet." Így szól a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény első mondata.

Katona Tamás volt államtitkár úr - a törvényjavaslat előterjesztője - az Országgyűlésben az új demokrácia kitüntetései alapításának és adományozásának mintegy filozófiájaként a Szent István-rend jelmondatát idézte: "Publicum meritorum premium" - az érdem nyilvános jutalma.

1996. március 15-e alkalmából a miniszterelnök úr előterjesztésére a köztársasági elnök úr a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntette ki dr. Réczei Lászlót, a hivatalos indoklás szerint "kiemelkedő szakmai, tudományos és közéleti tevékenysége, egész életútja elismeréseként".

Dr. Réczei László 1957-től 1959-ig Nezvál Ferenc igazságügy-miniszter első helyettese volt. Abban az időszakban vállalt tehát szerepet a Kádár-kormányzat egyik legátropolitizáltabb pozíciójában, amikor - közismerten - a legsötétebb terror uralkodott ebben az országban. Ebből az Igazságügyi-Minisztérium is kivette a részét, többek között a megtorlást szolgáló jogszabályok előkészítésében.

Kérdezem tisztelt miniszter urat: dr. Réczei László s a megtorló gépezetben hozzá hasonlóan részt vett állampolgárok ebbéli szerepükkel vajon nemzetüket szolgálták-e, az ország fejlődését segítették-e elő, előmozdították-e a haza érdekeit, vagy gyarapították-e az egyetemes emberi értékeket, s mindezek alapján méltóak-e a történelmi gyökereit 1956. október 23-ában megtaláló új magyar demokrácia kitüntetésére? Várom tisztelettel válaszát. (Taps a jobb oldalon.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Kuncze Gábor belügyminiszter úrnak.

KUNCZE GÁBOR belügyminiszter: Elnöknő! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Képviselő Úr! Dr. Réczei László kitüntetésére a javaslatot Kovács László külügyminiszter tette (Derűtség a jobb oldalon.) 90. életévének betöltése alkalmából, az alábbi indoklással:

"A nemzetközi magánjog kiemelkedő és elismert képviselője. Jogász tevékenysége életpályája során kizárólag a civilizált területére korlátozódott. (Derűtség a jobb oldalon.) E minőségében kiemelkedő szerepet játszott a magyar polgári törvénykönyv előkészítésében. Javaslataira és tevékeny közreműködésével jöttek létre - Magyarországon először - a diplomataképzés szakmai keretei a Közgazdaságtudományi Egyetemen, a nemzetközi kapcsolatok tanszékén.

Diplomáciai szolgálata során Indiában, Ceylonban, Japánban, Burmában, Kambodzsában, Belgiumban és Luxemburgban képviselte hazánkat. 1968-ban együttműködésével készült el az a javaslat, amelynek alapján az ENSZ Közgyűlése létrehozta az ENSZ Kereskedelmi Jogi Bizottságát, amelyben 13 évig volt a magyar kormány képviselője. Ezt a tevékenységét az ENSZ-ben számos alkalommal elismeréssel méltatták. Tizenöt éven keresztül tagja volt a magánjog egységesítésére létesült Római Intézetnek és tagja a hágai állandó választott bíróság magyar nemzeti tanácsának.

Életútja: '44 végétől az ideiglenes nemzeti kormány Igazságügyi Minisztériumában miniszteri tanácsos, '45-től a Tájékoztatásügyi Minisztérium elnöki osztályát vezette, '48-tól '53-ig a Kereskedelmi, majd Külkereskedelmi Minisztériumban az elnöki főosztály vezetője, '53-tól a Közgazdaságtudományi Egyetem jogi tanszéke vezetője, '57-ben egyetemi tanár, '57-től '59-ig az igazságügy-miniszter első helyettese, a polgári törvény előkészítésén dolgozott, '63-tól hazánk indiai nagykövete, '63-tól '70-ig a Közgazdaságtudományi Egyetem nemzetközi tanszékét vezette, az ENSZ Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságában a magyar delegáció vezetője, '71-től '74-ig brüsszeli nagykövet, '75 februárjában nyugállományba vonult.

A kezdeményező külügyminisztériumi vezetésnek semmilyen információja sincs arról, hogy dr. Réczei László az igazságügy-miniszter első helyetteseként megtorló jogszabályok kidolgozásában vagy törvénytelen ítéletek meghozatalában közreműködött volna." - hangzik a külügyminiszter indoklása. (Derűtség a jobb oldalon.) Kérem válaszom elfogadását. Köszönöm a figyelmet. (Szórványos taps a bal oldalon.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdem Kövér László interpelláló képviselőtársunkat, hogy elfogadja-e a miniszter úr válaszáat?

DR. KÖVÉR LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm, miniszter úr, a választ, és akinek füle volt a hallásra, kiérezhette az ön szavaiból a távolságtartást. De hát az élet kegyetlen, miniszter úr, ön most koalícióban ül a külügyminiszter úrral.

Másodsorban az a megjegyzésem, hogy ön valószínűleg megsértette az adatvédelmi törvényt. Ugyanis olyan személyiségi adatokról tett itt most nyilvános közlést, amelyre hivatkozva tőlem Kodela László kormány-főtanácsadó úr Kiss Elemér nevében megtagadta ezeknek az információknak az átadását, amikor én ezt kértem tőle. (Derűtség a jobb oldalon.)

Harmadsorban pedig azt szeretném megjegyezni a történelmi tényekhez adalékul, bár bizonyára ebben a Házban nagyon sokan vannak, akik ezt tudják, különösen a Szabad Demokraták Szövetségében ülnek jó néhányan, mint az köztudott, hogy 1958-ban több ezer ügyvédet távolítottak el politikai okokból, mindenféle indoklás nélkül a pályájukról. A Németh-kormány utolsó napjaiban ezektől az emberektől Sárközi Tamás akkori miniszterhelyettes a kormány nevében bocsánatot kért.

Kezemben van egy fénymásolat, amely egy, a pályáról eltávolított ügyvéd fellebbezésére adott válasz. Szövege a következő:

"A bizottság határozatának megváltoztatására törvényes alapot nem találtam, ezért panaszát elutasítom. Budapest, 1958. október 22-e. Dr. Réczei László az igazságügy-miniszter első helyettese."

Miniszter úr, sajnós, a válaszáat nem tudom elfogadni. Azt gondolom ugyanis, hogy a Magyar Köztársaság kitüntetéseit a Magyar Köztársaság nevében adományozzák. Természetesen

minden kormány olyan embereket tüntet ki, akiket magához közelállónak talál. De azt gondolom mindazonáltal, hogy ezen kitüntetések becsületének megőrzése érdekében törekedni kéne arra, hogy valamiféle határon belül maradjanak ezek a különböző kormányzatok ízlését tükröző kitüntetések. Sajnálatos módon a ma itt, általam szóvá tett két kitüntetés ezeken túl van. Köszönöm szépen. (Hosszas taps a jobb oldalon.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Interpelláló képviselőtársunk nem fogadta el a miniszter úr válaszát.

Kérdezem ezért a tisztelt Országgyűlést, hogy elfogadja-e a választ? Kérem, szavazzanak!

(Szavazás. A jelzőtáblán megjelenik 111 igen, 45 nem, 14 tartózkodó szavazat, a Ház nem határozatképes.)

Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés határozatképtelen. Felkérem a folyosókon és az irodákban tartózkodó képviselőtársaimat, hogy szíveskedjenek befáradni az ülésterembe!

Kérem, hogy szíveskedjenek Orosz István úr, Szabados Tamás, Kocsi László képviselő úr szavazógépét bekapcsolni! Dobos Krisztina, Rockenbauer Zoltán képviselő úr és képviselő asszony gépét is szíveskedjenek bekapcsolni! Kérem a teremőröket, hogy értesítsék a képviselőket, hogy interpellációs időszakban vagyunk!

ELNÖK: Kérem képviselőtársaimat, foglalják el helyüket, határozatképtelen az Országgyűlés, szavazás következne.

Tisztelt Országgyűlés! Ismételten felteszem a kérdést, tekintettel arra, hogy Kövér László képviselő úr nem fogadta el a választ, tisztelt Országgyűlés elfogadja-e a miniszter úr válaszát? Kérem, szavazzanak!

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelettel felhívom a képviselőtársaim figyelmét, hogy az elmúlt két évben szinte minden kedden délután háromnegyed három környékén interpellációs időszakra kerül sor. Márpedig az interpellációs időszak határozathozatalokkal is együtt jár. Kérem, szíveskedjenek ebben az időszakban a Ház határozatképességét biztosítani!

Most ismételten felteszem a kérdést, hogy elfogadja-e a tisztelt Országgyűlés a miniszter úr válaszát? Kérem, szavazzanak! (Szavazás.)

Köszönöm szépen. Kimondom a határozatot: az Országgyűlés 131 igen szavazattal, 44 nem szavazattal, 18 tartózkodás mellett a miniszter úr válaszát elfogadta.

AZONNALI KÉRDÉS A BELÜGYMINISZTERHEZ "A RENDŐRSÉGGEL KAPCSOLATOS KORMÁNYPOLITIKA TÁRGYÁBAN" CÍMMEL – 1996. DECEMBER 3.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Kövér László úr, a Fidesz képviselője kérdést kíván feltenni a belügyminiszternek "A rendőrséggel kapcsolatos kormánypolitika tárgyában". Megadom a szót Kövér László képviselő úrnak.

DR. KÖVÉR LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Ház! Tisztelt Miniszter Úr! Ilyenkor Mikulás közeledtével várakozással teli izgalom hatalmasodik el a közvélemény egy jelentős részén. A gyermekek a csizmáikat pucolgatják szorgalmasan, hogy legyen mibe a Mikulásnak ajándékot tenni. Tisztelt miniszter úr, ön virgácsot tett néhány rendőrvezető csizmájába és útilaput kötött a talpukra. A közvélemény felé pedig csoki

mikulás helyett beígérte saját lemondását arra az esetre, ha, úgymond, a személycserék sem hoznák meg a kívánt változásokat.

Tisztelt Miniszter Úr! Készülve erre a kérdésre, átolvastam az ön parlamenti megnyilatkozásait az elmúlt két és fél évre visszatekintve, és meglepően kevés konkrétumot találtam benne. Egy dolog azonban szembeötlő, hogy ön két és fél évig következetesen védte, dicsérte, pozitívan értékelt a rendőrség munkáját, minden olyan kérdésre, amit elsősorban az ellenzék oldaláról feltettek önnek. S ezenközben pedig krokodilkönnyeket hullatott azért, hogy ezeknek a szegény rendőröknek milyen sanyarú anyagi, technikai körülmények között kell a megnövekedett elvárásoknak megfelelni, mintha egyébként nem önnek, illetve nem az ön által félig vezetett kormánynak kellett volna ezeken a körülményeken javítani.

Tisztelt Miniszter Úr! Én nem azt kérdezem öntől, hogy mi volt a rendőrfelvezetők sietős, a törvényesség és a politikai elfogulatlanság látszatára sem ügyelő menesztésének a valós indoka, hiszen azt gondolom, hogy ahogy eddig sem válaszolta ezt meg, erre a kérdésre is hiába várnám most a választ. Inkább azt kérdezem öntől, hogy milyen konkrét jelek, fejlemények, mutatószámok alapján fogja ön eldönteni, hogy immár elérkezett az idő arra, hogy belássa saját alkalmatlanságát, és beváltva a közvéleménynek tett ígéretét, lemondjon? Izgalommal várom válaszát. (Taps a jobb oldalon.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kérdésre Kuncze Gábor belügyminiszter úr válaszol. Megadom a szót.

KUNCZE GÁBOR belügyminiszter: Elnöknő! Tisztelt Képviselőtársaim! Nem hiszem, hogy a képviselő úr kérdése, vagy annak feltétele megfelel a Hárszabály alaki követelményeinek, de végül is ilyen apróságokkal az ember általában már nem nagyon foglalkozik.

Ami a rendőrség helyzetét és az ezzel kapcsolatos megnyilatkozásaimat illeti, azokat én továbbra is tartom, hiszen az a helyzet, ami a rendőrséget jellemzi és ami egy folyamat eredményeként alakult ki, természetesen számos objektív elemet is tartalmaz. Ennek része az az erőltetett fejlesztés, amit a finanszírozás nem követett abban az időszakban, amikor ez bekövetkezett. Része természetesen az, hogy összességében az inflációt követő támogatása a rendőrségnek soha nem valósult meg, és természetesen része mindennek az is, ami általában a közbiztonság területén, az ismertté vált bűncselekmények számának növekedése területén az elmúlt években, lehet mondani, 1989 óta történt. Másrészt azonban, éppen ez a helyzet különböző reagálásokat kellett volna, hogy kiváltson, hiszen ezekre a problémákra reagálni kell, reagálnia kell a rendőrségnek. Ezek a reakciók nem a kívánatos irányba haladtak, sem a szervezeti felépítés, sem a gazdálkodás felépítését illetően. Ugyanakkor viszont olyan nemkívánatos tendenciák indultak meg a rendőrségen belül, gondolok itt elsősorban az egyre szélesebb körben ismertté vált fegyelmi problémákra, amelyek önmagukban igényelték a megújulását, a változását a szervezetnek, és ehhez én azt elengedhetetlennek tartottam, hogy ezt személyi változások is kísérjék. Köszönöm a figyelmet. (Taps a bal oldalon.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyperces viszontválaszra megadom a szót Kövér László képviselő úrnak.

DR. KÖVÉR LÁSZLÓ (Fidesz): Tisztelt Miniszter Úr! Ön arra a kérdésre adta újólal meg a lényegét megkerülő választ, amelyet beígértem, hogy nem fogok feltenni önnek. Arra a kérdésre, amit viszont feltettem, nem tetszett válaszolni, nyilván az alaki problémák zavarták meg a válaszadásban. Ön, tisztelt miniszter úr, annyi hibát és mulasztást követett el két és fél év alatt, a Tocsik-ügyben játszott csendes asszisztenciájától kezdve a Zemplényi úr

hazahozatalának zűrös körülményein és a néhai Prisztás úrral elhíresült reklámfotón keresztül, (Zaj a bal oldalon.) bocsánat, elnök asszony, befejezhetem a válaszómat? (Zaj a bal oldalon.) Köszönöm szépen. (Zaj a bal oldalon.) Tehát annyi hibát követett el a rendőrségi vezetők menesztésének törvénytelenységéig bezárólag, amelyek közül egy is elegendő lenne, hogy egy tisztességes demokráciában a belügyminiszter felálljon a székéből, és egy is elegendő lenne, hogy a Szabad Demokraták Szövetségének most hangoskodó képviselői a miniszter leváltását követelnék, feltéve, hogyha nem az ő miniszterükről van szó. Én tehát arra lettem volna kíváncsi, tisztelt belügyminiszter úr, hogy mikor, milyen események bekövetkeztek látja elérkezettnek az időt arra, hogy felálljon a székéből? Köszönöm. (Taps a jobb oldalon.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyperces viszontválasz illeti meg a miniszter urat. Megadom a szót. A miniszter úr jelezte, hogy nem kíván élni a viszontválasz jogával. (Taps a bal oldalon.)

ÜGYRENDI FELSZÓLALÁS A MAGYAR-ROMÁN ALAPSZERZŐDÉS TÁRGYALÁSÁHOZ – 1996. DECEMBER 10.

DR. KÖVÉR LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! Mielőtt belebocsátkoznánk a tényleges határozathozatalba, szeretnék a Kereszténydemokrata Néppárt, a Fidesz-Magyar Polgári Párt, a Magyar Demokrata Fórum és a Magyar Demokrata Néppárt frakciói nevében egy ügyrendi javaslatot tenni a magyar-román alapszerződés vitája és végszavazása előtt.

Javasoljuk, hogy az elnök asszony hívja össze a házbizottság rendkívüli ülését az alább kifejtendő és megindoklandó ügyrendi javaslat megvitatása tárgyában. A négy ellenzéki frakció javasolja a magyar-román alapszerződés vitájának elnapolását arra az időtartamra, amíg a tisztelt Ház napirendjére tűzi, tárgysorozatba veszi és elfogadja azt az országgyűlési határozati javaslatot, amelyet az SZDSZ-en kívül valamennyi parlamenti párt frakciója egy-egy képviselő nevével jegyzett, és amelyet H/3074-es számon terjesztettek a tisztelt Ház elé, és amelynek elfogadását eddig a kormánytöbbség megakadályozta.

Indoklásunk a következő. Az alapszerződésről szóló kétszeri parlamenti vita tanulságait és az ebben elhangzott kormánypárti érveket is megfontolva, fenntartva ugyanakkor minden kritikai megjegyzésünket a kormány kisebbségpolitikájával és a magyar-román alapszerződés konkrét szövegével kapcsolatban úgy látjuk, van esélye egy olyan kompromisszumra, amelynek eredményeként a négy ellenzéki párt hajlandó arra a gesztusra, hogy egy rosszkor, rosszul, rossz partnerrel megkötött alapszerződés végszavazásakor képviselői az igen gombot nyomják meg. (Beszólások a bal oldalról.) Ezért cserébe annyit kérünk, hogy a kormánytöbbség emelje országgyűlési határozat formájában jogforrási rangra az 1996. július 4-én és 5-én zajlott magyar-magyar csúcstalálkozó záró-dokumentumát, amelyet akkor a magyar kormánykoalíció nevében Molnár Gyula MSZP-s képviselő, Eörsi Mátyás a külügyi bizottság SZDSZ-es elnöke, Lábodi László címzetes államtitkár, Tabajdi Csaba politikai államtitkár és Kovács László külügyminiszter urak is elláttak kézjegyükkel.

Fenntartjuk azon álláspontunkat, hogy a magyar-román alapszerződés szövege rossz, és a román belpolitika kedvezőnek tekinthető fordulata csupán arra teremt esélyt, hogy egy alapvetően rossz szerződés az éppen az aktuális román kormány jóhiszeműen értelmezzen. Ugyanakkor úgy látjuk, meg kell ragadnunk azt a halvány lehetőséget, hogy összhangban a kormány részéről elhangzott óhajokkal, a közös jövő, közös nemzeti feladatainak megoldása érdekében megkíséreljük újra teremteni a nemzeti külpolitikai konszenzust. Kiváló kiindulási lehetőséget teremtene erre a magyar-magyar csúcstalálkozó zárónyilatkozatának az elfogadása. Annál is inkább, hiszen ahogy az a vitában kiderült, az ellenzéknek nem csupán a

magyar-román alapszerződés szövegével és megkötésének körülményeivel, hanem azzal az eljárásmóddal is súlyos fenntartásai vannak, ahogy a magyar kormány a határon túli magyar legitim szervezeteket az őket alapvetően érintő kérdésekben kezeli.

A magyar-magyar csúcs záródokumentumának elfogadását alkalmas garanciának tekintenénk arra, hogy a kormány magatartása a jövőben e tekintetben változzék. Ugyancsak alkalmas eszköz lenne arra, hogy a mindenkori magyar kormány számára e dokumentum határozza meg azt az értelmezési keretet, amelynek szellemében a különböző alapszerződés végrehajtásán örködni kellene. Megjegyzendő, hogy a kompromisszum elfogadása, illetve kellő jóakarat esetén mindkét dokumentum még ebben az évben, tehát jövő héten elfogadható lenne.

Tisztelt Kormánypárti Képviselőtársaim! A javasolt kompromisszumban az ellenzék azt ajánlja, hogy jobb meggyőződése ellenére igennel szavaz a magyar-román alapszerződésre. Önöknek csupán korábban írásban rögzített álláspontjukhoz kellene visszatérniük. Egy kompromisszum nem más, mint két fél álláspontjának a másik fél véleménye irányába tett elmozdítása. Azt hiszem a konkrét esetben önöknek kell megtenniük a kisebb lépést. Kérem tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, ne habozzanak ezt a lépést megtenni! Köszönöm figyelmüket. (Taps a jobb oldali padsorokban.)